

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA DVAKRAT TEDENSKO, OB SREDAH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v inozemstvu mesečno Din 15.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopis se ne vračajo. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Malo oglasi trgov. značaja vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50

Štev. 24 * Maribor, sreda, dne 23. marca 1938 * Leto XIII

Štiri milijarde notranjega posojila

Jugoslavija rabi investicijo tujege kapitala.

Minister dr. Letica je dobil v narodni skupščini pooblastilo, da sme najeti notranje šestodstotno posojilo v znesku štirih milijard dinarjev. — Posojilo se realizira v šestih letih in bo amortizacija trajala najbrže 30 let.

Posojilo se bo porabilo: ena milijarda za obrambo, tri milijarde pa za gospodarske stvari. Tako 1500 milijonov za nove železnice in 500 milijonov za pota, ostalo za kmetijstvo, to je, za melioracijska in asanačijska dela (vsaj pol milijarde).

Zunanje posojilo je težko dobiti, je rekel minister. Navezani smo na svojo gospodarsko moč.

Minister sme z naredbo izvesti to posojilo na račun gospodarskih rezervnih skladov zavarovalnih ustanov, socialnega zavarovanja, denarnih zavodov, združenih organizacij, industrijskih in drugih podjetij ter delniških družb ali sicer z nalaganjem rezerv v tem posojilu, da s tem omili, če že ne odvrne krizo.

Minister je povedal, koliko raznih rezervnih skladov so imela podjetja konec leta 1936.

Tako so imela vpošteta podjetja raznih rezerv tedaj

zakonite rezerve Din 1024.4,
imovinske rezerve Din 1181.3,
amortizacijske rezerve Din 2076.6

milijonov dinarjev. — Zavarovalne družbe so imele poleg tega še 882.6 milijonov takozvane tehnične rezerve. Največ rezerv imata skupini: denarni zavodi 803.8 in industrijske delniške družbe 2.979.8 milijonov dinarjev.

Vsota vseh rezervnih skladov znaša 5164.9 milijonov dinarjev.

Ti podatki se nanašajo na delniške družbe, minister pa tudi računa z drugimi rezervami in prejemki državljanov, ker odstotek, ki bi bil določen iz kapitalističnih rezerv, daleko ne bo kril višine posojila niti v šestih letih.

Rezervne zaloge nad pet milijard našega kapitalističnega gospodarstva niso tako majhne. Dosedanja gospodarska politika pa je gospodarstvo oslabila. Pomanjkanje kapitala je preveliko. Tri milijarde novega posojila se sicer polagoma investira vsaj deloma v produktivne namene, manjkalo pa bo toliko kapitala v industriji in drugih podjetjih, kar bo nedvomno slabo vplivalo na razvoj in slabilo valuto. Minister je rekel, da je inozemsko posojilo težko dobiti, tudi so inozemska posojila navadno odušerka. Toda

zakaj nam je težko dobiti inozemsko posojilo, ko smo pa zavezniki bogatih držav?

Za države, ki imajo razmeroma slabo valuto in veliko pomanjkanje investicijskega kapitala, poleg velikega bogastva rud in drugih naravnih dober, je

zunanji kapital kot investicijska rezerva nujnost.

Le z zadostnim, zdravim aktivnim kapitalom se more pospeševati gospodarski in socialni razvoj. Tudi je napačen običaj, da tuje družbe investirajo le nekaj odstotkov svojega kapitala v podjetja in žive na račun cenege našega obratnega kapitala.

Delavski razred in ogrožena Evropa

Na skupni seji Socialistične delavske internacionale in Mednarodne delavske strokovne zveze v Parizu, dne 14. in 15. marca je bila sklenjena ta-le resolucija:

Dogodki zadnjih dni so razpršili zadnje iluzije. Pokazali so v najbolj žarki luči namere fašističnih vlad in s kakšno bliskovito naglico nameravajo uresničevati svoje načrte.

Avstrija, zasedena in anektirana, je prišla izpod diktature Schuschnigga pod še hujšo diktaturo. V Španiji, ki je žrtev dvojnega napada, kateri se sedaj vodi popolnoma neprikrito, so junaški branilci prisiljeni k umiku, vsled premoči vojnih sredstev, s katerimi razpolagajo sovražniki v izobilici, med tem, ko svetovne sile preprečujejo, da bi se mogla tudi republikanska armada tako oborožiti. Fašistične armade so se zasidrle na Donavi, na Pirenejih, v Afriki in na Balearskih otokih ter ogrožajo neposredno Čehoslovaško, v resnici pa ni nobena svobodna država varna pred njimi, posebno ne Francija.

Vsa Evropa je v nevarnosti, da pride pod fašistično peto in zapade v ubožstvo in suženstvo — tak je položaj, katerega so ustvarile: bojazen in napake.

V tej tragični uri hočeta internacionali še enkrat ponoviti svoja načela, ki so vodila njuno politiko in čijih pravilnost dogodki jasno potrjujejo. Priključene organizacije pa kličeta v akcijo:

1. Pozivata jih, da uporabijo vsa sredstva — tudi najučinkovitejša — da preneha politika »nevmešavanja«.

ki se uporablja v mednarodnem pravu nasprotnemu duhu in čije tragične posledice se le preveč očitno kažejo. Vse priključene organizacije naj se zavzamejo za to, da bo republikanski Španiji, ki se herojsko upira fašističnemu navalu, prišla takojšnja pomoč. V to svrhu morajo biti pripravljene podpreti vse moralne, politične, finančne, gospodarske in vojaške mere francoske in angleške vlade, ki bi bile potrebne, da se zaustavi napad Italije in Nemčije, pri čemer naj sodelujejo vse države, velike in male, vsaka po svoji moči.

2. Pozivata priključene organizacije,

da ojačijo solidarnostno akcijo ra republikansko Španijo,

kakor to zahtevajo okoliščine ter da se zavzamejo za prepoved uvoza in izvoza v Francovo Španijo in proti kupovanju blaga iz Francove Španije.

3. Internacionali in njima priključene organizacije bodo takoj podvzele vse, kar morejo,

da se zagotovi gospodarska in politična nezavisnost Čehoslovaške,

predvsem z jasnimi in pozitivnimi obveznostmi s strani Anglije in Francije.

Izjava s. Bluma pred francosko zbornico

Deklaracija vlade sprejeta s 369 glasovi, proti je glasovalo 196 poslancev.

V četrtek je Blum podal v imenu nove vlade programatično izjavo v zbornici. V senatu pa jo je prečital minister Daladier. V Franciji je nastala vladna kriza prav med važnimi dogodki, ki so ogrozili mir. Nova vlada sestoji iz onih elementov kakor prejšnje tri perijode, ker so opozicionalci odklanjali sodelovanje. — Blumova vlada poziva Francoze

k edinosti okoli vlade ljudske fronte.

V svoji izjavi je Blum poudaril, da gre Franciji

predvsem za mir.

Vlada ne bo opustila nobene prilike, da ga utrdi. Razmere zahtevajo, da se takoj oborožimo. Ostanje pa cilj Francije združitev vseh sil na svetu zaradi kolektivne varnosti.

Naša naloga je poživiti gospodar-

stvo in vladati tudi socialno pravično. Izjava vlade je bila sprejeta s 369 glasovi; proti je glasovalo 196 poslancev, kar znači, da ima sedanja Blumova vlada v zbornici ogromno večino.

Notranja posojila v tem primeru pomenijo prelažanje bremena z ene rame na drugo, ki se pa ne zmanjša ter gre le na socialni račun državljanov, dočim

ugodno tujezemsko posojilo lahko donaja dobiček

ter obenem pospešuje naravni razvoj v zmislu kapitalističnega sistema.

Spričo denarne zadrege se nam ne zdi baš posrečena politika proti židom, ki jo propagira pri nas »Slovenec« in sorodniki. Narobe, nam bi bil dobrodošel vsak tuj kapital. Gre le za višino obresti in pa do katere

Socialni demokrati najjačji v švicarskem kantonu Basel

Socialisti in komunisti imajo v kantonskem parlamentu večino.

Dne 19. in 20. februarja so se vršile dopolnilne volitve članov kantonske vlade v mestu Basel v Švici, ki leži na meji tretjega rajha in je torej nemška pokrajina. Štirje socialno demokratični kandidati so bili ponovno izvoljeni in so dobili povprečno po 500 glasov več, kot pri zadnjih volitvah, med tem ko trije

meje se smejo obresti odtekati iz države. Zlasti pa bi bilo treba prenehati z davčnimi oprostitvami bogatih družb, o čemer bi se dohodki države, če že ne v druge, pa vsaj v obrambne svrhe, znatno zvišali. Taka gospodarska oz. finančna politika bi bila daleko bolj zdrava kot pa je noro posnemanje nemškega fašizma — kričanje proti židom. Preostaja še eno: da se odločimo postaviti

gospodarstvo na nove osnove,

ki jih pristaši kapitalistične miselnosti ozir. gospodarskih načel odklanjajo.

Zavzemali se bosta zato, da se bodo narodi Evrope, ki so odločeni braniti svojo svobodo, s pomočjo kolektivne (skupne) varnosti, takoj

povezali z medsebojnim svobodnim dogovorom,

kakršen je mogoč med enakimi na podlagi pakta Društva narodov, brez razlike, ali gre za velesile ali male države, s katerimi se obvežejo, v slučaju napada, drug drugemu pomagati z vsemi razpoložljivimi sredstvi, tudi z vojaškimi.

Samo z odločnim in hitrim nastopom za mir in zaščito neodvisnosti narodov morejo demokratične države Evrope

vzbuditi zanimanje Amerike za pomoč,

ki je v tem trenutku kar najbolj zaželjena.

Internacionali sta prepričani, da je tudi še sedaj, dasi je že zelo pozno, mogoče

preprečiti svetovno vojno,

ako se za to takoj zavzamejo vse proletarske in demokratične sile. — Delavstvo, zavedaj se strašne resnosti položaja! Ne straši se niti največjih naporov za mir!

Zaključna pogajanja za kolektivno pogodbo v drž. rudnikih

V ponedeljek, dne 21. t. m. so se začela zaključna mezdna pogajanja v Sarajevu, na katere je bilo zastopstvo slovenskih rudnikov brzojavno povabljen. Upanje je, da bodo rudarji vsaj deloma dosegli stavljenе zahteve.

meščanski kandidati niso dobili potrebne absolutne večine in so morali v ožjo volitev. Poskus meščanske »enotne fronte«, da bi vrgle socialno demokratično večino, je propadel.

Pri volitvah v kantonski parlament so nasprotniki še hušje pogoreli. V parlamentu sta bili doslej socialno demokratična in komunistična stranka enako močni, kot meščanske stranke. Pri teh volitvah je socialna demokracija zvišala število svojih mandatov za 4, t. j. na 51, komunisti pa so izgubili en mandat in jih imajo sedaj 15. Ker je vseh poslancev 130, so meščanske stranke v manjšini. Prvotno so socialni demokrati nameravali z meščanskimi radikali v volilni boj, ti pa so se izneverili in jo potegnili z meščansko reakcijo.

Socialno demokratični volilni uspeh na meji tretjega rajha je gotovo zelo pomemben in kaže pravo razpoloženje švicarskih Nemcev napram nemškemu fašizmu.

Zaustavljena ofenziva španskih nacistov

na aragonski fronti

Na aragonski fronti je sovražna ofenziva na črti Caspe, južno-vzhodno od Saragosse in Alcanizu, južno od Caspe zastala.

Republikanske čete so zajezile sovražnikovo napredovanje in je računati, da bodo pričele v doglednem času s protinapadi.

Nemški generalni štab v Francovi vojski je poslal poročilo o nacistični ofenzivi na aragonski fronti v Berlin, v katerem pravi, da so nacisti sicer pridobili na terenu, stavljeni cilj, uničenje republikanske armade, pa ni bil dosežen. Republikanska vojska ni bila na nobeni točki fronte poražena, ampak se je umaknila v popolnem redu. Izgube republikancev so razmeroma majhne in njihova morala nedotaknjena. Odpor republikancev se je vsak dan ofenzive stopnjeval. Vsled tega je nemški generalni štab svetoval Francu, da naj ne prodira pregloboko.

1300 mrtvih v Barceloni, 2000 ranjenih

Zadnje dni preteklega tedna so nacisti dnevno kar po večkrat bombardirali Barcelono iz zraka. Število mrtvih žrtev znaša 1300, ranjenih 2000!

Proti tem grozodejstvom protestira ves kulturni svet. Francija in Anglija sta pozvali Vatikan, da naj vendar porabi svoj vpliv in ukroti krščanskega Franca, da ne bo tak barbar, ako mu gre res za vero in Boga.

Blum za Španijo

Nova Blumova vlada se je energično zavzela za rešitev španskega vprašanja ter zahteva tudi od Anglije odločnost. To se je zgodilo tudi na intervencijo vlade s. Negrina in ministra s. Prieta, ki sta povedala, da sta Nemčija in Italija zopet po-

slali v Španijo večje množine vojaštva in vojnega materiala.

Leon Blum in zunanji minister Boncour sta mnenja,

da je treba končati vojno v Španiji,

zlasti z ozirom na varnost Francije, pa tudi Anglije, ker se utegne s Francovo Španijo okrepiti samo imperia-listični fašizem, proti kateremu se doslej velesile niso upale nastopiti.

Francoski protest Francovi vladi

Francoska Blumova vlada je poslala v Salamanco oster protest proti napadanju iz zraka na civilno prebivalstvo, kjer sploh ni vojaštva, ker so s tem kršena načela humanosti. Enak protest je na pobudo francoske vlade poslala angleška vlada.

Nemčija bo spoštovala nedotakljivost Jugoslavije

Iz izjave predsednika vlade.

Predsednik vlade dr. Stojadinović je na interpelacijo povedal v senatu, da so mu v Nemčiji v razgovorih povedali, da hočejo v Avstriji uveljaviti pogodbo iz leta 1936. Iz tega je sklepal, kaj se pripravlja. Glede Jugoslavije pa je dobil zagotovilo, da Nemčija proti Jugoslaviji ničesar ne namerava, ker mu je pred priključitvijo Avstrije Hitler rekel, da Nemčija želi močno in krepko Jugoslavijo. — Uradni zastopniki so to tudi po izvršenem dejstvu potrdili.

Tej izjavi v Beogradu brezpogojno verjamejo.

Koroško vprašanje se pa more ugodno rešiti le na prijateljski način.

Poziv za sklicanje svetovne konference

Pobuda Sovjetske Rusije.

Ruski zunanji komisar Litvinov je pozval zahodne velesile in druge države, da se skliče svetovna konferenca držav, ki naj napravi konec politiki izvršenih dejstev.

Predlog pa ni našel ugodnega odziva. Zlasti so nasprotni predlogu Velika Britanija in Zedinjene države, ker ju podjarmljevanje malih narodov ne — peče.

Izlet v Prago!

Vse interesente vabimo, da se nemudoma prijavijo za ta lepi izlet, ki bo gotovo ostal vsakemu udeležencu dolgo v spominu. Zato hitite s prijavi!

Ruše

Ruškim občanom gre pač le težko v glavo delovanje tukajšnjega župnika, kateri se preje ni udeleževal v politiki, zadnje čase pa postaja čim bolj agilna. Zanima se celo za elektrotehnične probleme, in to na tak način, da je spravil celo g. ravnatelja v tovarni za dušik po koncu, kateremu zamero, zakaj hodi gledat števec na Falo. Občani se pa čudijo, zakaj se duhovni gospodje brigajo za elektriko in druge stvari. Radi teh in takih zadev misli precej občanov izstopiti iz cerkve, preje se bode pa še opozorilo merodajno mesto na te razmere. — Šek.

Tiskovni sklad

Maribor: Na občnem zboru centrale I. del. kol. društva je zbral s. Černec Din 91. Zagorje: J. A. daroval Din 10. Iskrena hvala Posnemajte!

Pristopajte k društvu za vpepeljevanje mrličev

»OGENJ«
MARIBOR

oskrbuje za umrle vpepeljitev v krematoriju v Gradcu. Sprejemnina, enkratna po starosti in mesečna članarina Din 15.— Razen tega nimajo člani s pogrebom nobenih stroškov. Zahtevajte pravilnik na:

„Ogenj“, Maribor, Koroševa ulica 8

Karl Kautsky v emigracijo

Nastanil se je na Nizozemskem.

Socialističnemu teoretiku s. Karlu Kautskemu, ki je moral bežati z Dunaja s svojo ženo v Prago, je nizozemska vlada dovolila azilno bivanje na Nizozemskem. Kautsky je ušel fašizmu. Prišedši v Prago je zaprosil za azilno pravo na Nizozemskem, kamor je odletel z letalom pretekli petek. — Čehoslovaški socialisti, med

njimi predsednik senata dr. Soukup in stotine sodrugov in sodružic, so se prisrčno poslovlili od njega.

Karl Kautsky je rojen v Pragi. Bival je dolgo časa v Nemčiji kot urednik socialističnih revij. Star je že 84 let ter je še nedavno izdal 700 strani obsegajočo knjigo o razvoju v zadnjem polstoletju.

Doma in po svetu

Za rehabilitacijo Dollfusovega morilca gre. Morilec avstrijskega kanclerja Dollfusa Planeta, je bil od avstrijskega sodišča obsojen na smrt in justificiran. Nemški nacistem bi rad Planeto napravil za mučenika, toda iz ozirov do kulturnega sveta to ne gre kar tako. Za naciste je popolnoma jasno, da Planeta ni morilec. Kajti, kdaj ste že slišali, da bi bil kakšen nemški nacist koga umoril? Tudi Planeta je gotovo popolnoma nedolžen. Da je to tudi res, bo ugotovilo redno sodišče v posebnem, obnovljenem procesu. Ker je Dollfusa nekdo pa vendarle spravil s sveta, bo treba najti pravega krivca. Že enkrat se je govorilo, da je bil morilec Dollfusa major Fey. Ta Fey se je sedaj sam ustrelil, tako, da obnovitvi procesa proti Planeti res ni ničesar več na poti. Izven dvoma je, da bo Planeta oproščen, Fey pa spoznan kot pravi krivec in nemški nacistem bo imel enega mučenika več, ki ga bo lahko proslavljal. In zopet se bo

izkazalo, da je vse, kar proslavlja nemški fašizem, neomadeževano.

Ropanje po stanovanjih. »Prager Presse« poroča iz Bratislave: Ker so vlomi v stanovanja in ropanja po stanovanjih zavzele velik obseg, je opolnomočeni vodja za Avstrijo Bürckel izdal oklic, v katerem grozi vsem, ki bi kaj takega zagrešili, z najstrožjimi kaznimi. — V Avstriji je sedaj res prijetno.

Italija je mnogo izgubila s priključitvijo Avstrije Nemčiji. Trst in okolica sta bila vsled priključitve Avstrije Nemčiji gospodarsko težko prizadeta. Trst je bil predviden kot uvozna in izvozna luka za Avstrijo. Šele letos je bila dograjena velika tovarna za destilacijo petroleja za Avstrijo. Sedaj je ta tovarna čisto odveč in jasno je, da bodo Nemci tudi ostali uvoz blaga usmerili preko svojih luk v Severnem morju.

Volitve v Bolgariji bodo zaključene 27. marca z volitvami v Sofiji, kjer je sodišče potrdilo vse kandi-

Japonci na umiku pred Kitajci

Boji v pokrajini Šansi.

Japonsko prodiranje iz severnih kitajskih provinc proti jugozapadu, je obnemoglo. Kitajci so ne samo ustavili prodiranje, ampak so s protinapadi prisilili Japonce na celi črti k umiku. Japonci se povlačijo od bregov Rumene reke proti severu, to je proti meji pokrajin Šansi in Honan. Vroči boji so se razvili ob železniški progi Tientsin—Pukau.

V teh bojih sodeluje 8. kitajska armada, ki jo imenujejo tudi rdečo armado. To armado so namreč izvažali sovjetski častniki in je najbrž tudi oborožena z ruskim orožjem.

date, ki so bili nekoč prvaki političnih strank. V ostalem je slika bodočega parlamenta nejasna. Vlada trdi, da je doslej povsod zmagala, kar je čudno, ako vpoštevamo njeno izjavo pred volitvami, da se noče vmešati v volilni boj. Prepoved strank bo dala slabe rezultate, ker bodo v parlament prišli ljudje brez jasnih pogledov in orijentacije, takšni kakršnih si želi vsak avtoritativni režim, da se lahko poljubno igra z njimi.

Sto let odkar je Donava porušila Budimpešto. 13. do 16. marca 1838 je narastla Donava porušila v Budimpešti 2.281 hiš od skupnega števila 4.254, 827 hiš pa je poškodovala. — Utonilo je tedaj 127 oseb. Voda je vdrla v mesto ponoči, ko so bili ljudje v gledališčih, na zabavah in v gostilnah. Katastrofa pa je imela eno dobro stran — Budimpešta je dobila nov regulacijski načrt, na podlagi katerega je postala moderno mesto.

A. M. de Jong:

104

IZDAJA

Otroška leta Mereyntyjeja Geysena

»Z onimi iz prvega razreda?« je vprašal Mereyntyje presenečen.

»Da,« je odgovoril brat ravnodušno. »Name-raval sem te vzeti s seboj, ker imaš lep lok... Jaz sem stotnik, ti pa bi bil lahko poročnik.«

Mereyntyje je razvezal robec in dal bratu drugo omeleto. Skrbno je pazil, ali bo ta res rezal takšne obraze, kot je bil obljubil; Aarjan se je res pačil, da se je Mereyntyje smejal do onemoglosti. Toda v strahu, da bo tudi tretja omeleta izginila predno se povrne v vas, kakor sta prvi dve, je sam hlastnil z zobmi po njej in jo hitro pojedel. Razočaran je videl Aarjan, kako je izginila poslednja slastna omeleta, toda bilo mu je precej vseeno, da bi bil radi tega preveč hud. Nikakor se pa ni mogel vzdržati, da bi ne bil hudobno pripomnil:

»No, veš kaj, ti si mi pa res lep patron!... Požreš omeleto, ki si jo bil spravil za svojega prijatelja.«

»In ti?« je vzkliknil ogorčeno Mereyntyje. »Ti sam si pojedel dve od njih...«

»To je pa nekaj drugega,« je odvrnil Aarjan z neko moralčno užaljenostjo. »Saj vendar niso

bile namenjene mojemu prijatelju; to je torej v resnici nekaj čisto drugega.«

»Ti si mi pravi svetohlini Judež,« je ugotovil Mereyntyje, ki ga je pričela peči vest. »Najprvo mi izprosiš omeleto, potem pa mi očitaš, da jih nisem prihranil.«

Aarjan je uvidel, da je bolje, ako preneha s tem, ker bo sicer spravil svojega bratca v jok. Zato je rekel brezskrbno:

»Ah, dragi moj, jaz se vendar samo šalim, ali res ne razumeš?«

Smejoč se, je pričel obujati spomine na pustne dogodivščine onostran pašnika, in kako se je Mereyntyje bal neke maske, ki je imela dolg nos in na enem licu naslikan velik čvor, dokler niso prepoznali, da je bil to njihov stric Feliks; toda čim je stric zopet nataknil masko, se je Mereyntyje strahopetno skril Miebetovi materi za krila. Mereyntyje ni hotel ničesar čuti o tem. Še vedno je čutil, kako mu bije srce, če je v duhu pomislil na pošastno masko in nikakor ni mogel razumeti, kako morejo imeti ljudje dopajenje nad tem, ako se tako prostaško grdo našemijo.

Nazadnje je privlekel Aarjan iz žepa dve stekleni frnikoli, z vdelanimi pisanimi in na vse mogoče načine zverženimi ovoji, ter predlagal, da spotoma frnikolata, da jima bo krajša pot. S frnikolanjem in prepiranjem sta se toliko zamotila, da sta šele proti enajsti uri prišla do vasi. Na vaski cesti, tam kjer so ob obeh straneh pričenjale

prve hiše, sta opazila skupino ljudi in sredi med njimi nekega stražmojstra. Hitro sta vtaknila frnikoli v žep in štekla po cesti, da bi zvedela, za kaj gre.

Nek kmečki hlapec je stal poleg stražmojstra in dečka sta slišala, ko je rekel:

»Našel sem ga tu, ob robu jarka, ko sem se odpravil na polje. Konica je štrlela pokonci.«

Stražmojster je držal v roki čuden nož. Klina je bila dolga in široka, skrhana in zarjavela, končala je v bakren ročaj, ki se mu je tudi poznalo, da sta ga obzrla rja in starost. Toda na ročaju so se še natanko poznali obrisi neke človeške figure. Z gnusom so si ogledovali okoli stoječi nož v stražmojstrovih rokah, ki ga je obračal sem ter tja in opazoval sledove strjene krvi v rjavih skrbinah. Splošno tišino je naenkrat prekinil jasn otroški glas Mereyntyjev:

»To je Vrčev nož!«

Kot da bi bil stresel ljudi električni tok. Oči vseh so bile uperjene v Mereyntyjeja in slišati je bilo zamolklo mrmranje. Toda stražmojster je dvignil roko in svareče pogledal okoli stoječe, ki so ga takoj razumeli. Nato se je stražmojster prijazno obrnil do Mereyntyjeja in ga ljubeznjivo vprašal:

»Ali veš to čisto gotovo, mali?«

(Dalje prihodnjik.)

